

İMHA EDİLECEK EMTİANIN DEĞERLENMESİ

27.03.2018 tarihinde Vergi Usul Kanununa 7103 sayılı kanunla eklene 278/A maddesi ile **bozulma, çürüme veya son kullanma tarihi geçmesi** gibi nedenlerle imha edilmesi gereken malların değerlemesine ilişkin düzenleme yapılmış idi. Bu kez bunun usul ve esaslarını belirleyen VUK'nun 496 seri nolu tebliği yayınlanmıştır. *(25.05.2018 tarihli 30431 sayılı R. Gazete)*

1-İmha Edilen Emtianın Değerinin Takdir Komisyonu Tarafından Tespit Edilmesi

Yangın, deprem ve su basması gibi doğal afetler nedeniyle veya bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlak, paslanmak gibi nedenlerle iktisadi kıymetin imha edilmesinin gerektiği hallerde bu kıymetlerdeki değer düşüklüğü takdir komisyonu marifetiyle tespit edilecektir.

a-Emtianın ilgili Bakanlık veya Yetkili Kurum görevlilerinin yer aldığı bir komisyon nezdinde imha edilmesi

Kıymeti düşen emtiadan son kullanma tarihinin geçmesi veya kalite standartlarına uygun olmamaları ya da çevreye ve insan sağlığına zarar verecek nitelikte olmaları gibi nedenlerle imha edilmesi gerekenler bakımından ; emsal bedelinin takdir komisyonunca muayyen bir zamanda takdirinin mümkün olmamasına bağlı olarak; takdir komisyonuna başvurulmaksızın ilgili bakanlık veya yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı bir komisyon nezdinde tutanakla tespit edilmek suretiyle malların imha edilebilmesi de mümkündür.

Mükelleflerce bu şekilde gerçekleştirilen imha işlemine ilişkin düzenlenen tutanağa dayanılarak gerekli yasal kayıtlar yapılır. Değer düşüklüğünün yasal kayıtlara intikal ettirilebilmesi için ayrıca takdir komisyonu kararı aranmaz. Ancak, söz konusu imha tutanağı ile imha işlemine dayanak diğer belge ve vesikaların istenildiğinde ibraz edilmek üzere mükelleflerce muhafaza edilmesi zorunludur.

b-Yurt dışında imha edilen emtianın durumu

İhraç edilen emtiadan ticari sebeplerle iadesi gerekenlerin geri getirilme maliyetinin yüksek olması veya hukuki nedenlerle geri getirilememesi ya da bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlak, paslanmak gibi nedenlerle imha edilmesinin gerekmesi durumunda; söz konusu emtianın imha edildiğine ilişkin ilgili ülke mevzuatına göre düzenlenen belgeler esas alınmak suretiyle takdir komisyonu tarafından verilecek karara istinaden gerekli yasal kayıtlar yapılır.

c-Ambalaj malzemelerinin durumu

Kıymeti düşen emtianın ambalaj malzemesi ile birlikte imha edilmesi durumunda, emtianın maliyet bedeli içerisinde yer alan ambalaj malzemesi bedelinin de 213 sayılı Kanunun 278 inci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

İmha edilen emtianın ambalaj malzemesinin imha edilmemesi ve hurda olarak tekrar kullanılabilir nitelikte olması halinde, söz konusu malzemelerin emsal bedelle değerlendirilerek kayıtlarda izlenmesi gerekmektedir.

d-Kıymeti düşen emtiada oluşan değer düşüklüğünün gider olarak dikkate alınacağı dönem

- Takdir komisyonu kararının
- İlgili bakanlık veya yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı komisyon nezdinde imha işlemine ilişkin olarak düzenlenen tutanağın
- Yurt dışında gerçekleştirilen imhalara ilişkin olarak ilgili ülke mevzuatına göre düzenlenen belgelere istinaden verilen takdir komisyonu kararının

mükelleflere bildirildiği tarih itibarıyla değer düşüklüğü belli olduğundan, emtianın maliyet bedeli ile emsal bedeli arasındaki farkın, takdir komisyonu kararının veya tutanağın tebliğ edildiği dönemde gider olarak dikkate alınması gerekmektedir.

2- Bozulma, Çürüme veya Son Kullanma Tarihinin Geçmesi Gibi Nedenlerle Süreklilik Arz Eden İmha İşlemlerine Konu Emtianın Değerlenmesi

Son kullanma tarihinin geçmesi nedeniyle iade alınan raf ömrü çok kısa gıda maddeleri ile bozulma veya son kullanma tarihinin geçmesi nedeniyle iade alınan ilaç ve benzeri maddelerin çevreye ve insan sağlığına zarar verecek nitelikte olmaları nedeniyle, ivedi bir şekilde, bekletilmeksizin imha edilmesi zorunluluğu doğabilmektedir.

Bu kapsamda, bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtianın emsal bedelinin, takdir komisyonu kararı olmaksızın mükelleflerce belirlenebilmesine imkân sağlamış olup, bu uygulamanın usul ve esasları aşağıda belirlenmiştir.

a-Uygulama kapsamındaki mal grupları

- Her türlü et ve et ürünleri (kıyma, pastırma, sucuk, salam, sosis gibi),
- Her türlü süt ve süt ürünleri (peynir, yoğurt, ayran, kaymak, tereyağı, gibi),
- Yumurta,
- Taze sebze ve meyve,
- Pasta, kek, börek, ekmek gibi her türlü unlu mamuller,

- İlgili Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen insan ve hayvan sağlığı için kullanılan her türlü ilaç,

ve benzeri emtianın

b-Uygulamadan yararlanabilecek mükellefler

Kazançları bilanço usulüne göre tespit edilen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden başvuru tarihinden önceki son hesap dönemine ait bilançolarında yer alan rakamlardan net

satışları ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalamasının 10.000.000 TL'nin veya özsermaye büyüklüğünün 5.000.000 TL'nin üzerinde olması gerekmektedir.

c-Başvuru ve İdareye sunulacak bilgi ve belgeler

İzni ve imha oranının tespiti için mükellefler tarafından İdareye yazılı olarak başvuruda bulunulmalıdır.

Söz konusu başvuru, örneği bu Tebliğ ekinde yer alan (EK 1) başvuru formu ile yapılabilir. Başvurunun, asgari mezkûr form içeriği bilgilere yer verilmek suretiyle söz konusu başvuru formu kullanılmadan yapılması da mümkündür.

d-Başvuruların değerlendirilmesi

Başvuruları müteakiben, mükellefin başvurusu İdare tarafından bir ön değerlendirmeye tabi tutulur.

Ön değerlendirme neticesinde imha oranının belirlenebilmesine yönelik gerekli araştırmanın yapılarak sonuçlarının bir görüş ve öneri raporuna bağlanmasını teminen Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına intikal ettirilir.

Adı geçen Başkanlık tarafından; hazırlanacak görüş ve öneri raporu hazırlatılarak İdareye intikal ettirilir.

Söz konusu raporda, başvuruda bulunan her bir ürün itibariyle mezkûr madde uygulamasında uygun görülebilecek imha oranına ilişkin değerlendirmeye/kanaate de yer verilir.

e-İmha oranının tayin olunması

Görüş ve öneri raporunun İdareye intikalini müteakiben İdare bünyesinde oluşturulacak komisyon tarafından her bir ürün için tespit edilen imha oranı mükellefin kabulüne sunulur. Mükellef tarafından kabul edildiği yazılı olarak bildirilen bu imha oranları, mükellefin kabul tarihinden itibaren uygulanmaya başlar.

Belirlenen imha oranı mükellefin kabul beyanında bulunduğu hesap dönemi ve bu hesap dönemini izleyen beşinci hesap döneminin sonuna kadar (imha oranının iptali durumu saklı kalmak üzere) geçerlidir.

f-İmha oranının uygulanması

İmha oranının tayinini müteakiben mükelleflerce, her bir ürün itibariyle imha edilen emtia'nın emsal bedeli sıfır olarak kabul edilmek suretiyle söz konusu emtia değerlendirilir.

g-Bildirim

Bu hükümlerinden faydalanan mükelleflerce, her yıl, ilgili olduğu yıla ait gelir ve kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içinde, örneği bu Tebliğ ekinde yer alan (EK 2) formata uygun şekilde ve her bir ürün itibariyle hazırlanacak imha oranı yıllık takip raporu bir dilekçe ekinde İdareye ibraz edip bildirirler.

SAYGILARIMIZLA,...